AN TOÀN SINH HỌC:
Bảo Vệ Đàn Gia Cầm Sau Nhà

Cập nhật ngày 22 tháng Giêng, 2025

Chúng ta đã thấy có **Cúm Gia Cầm Dễ Lây Bệnh (Highly Pathogenic Avian Influenza, hay HPAI)** ở cả chim nước hoang dã, chim nuôi hoặc cả hai trên toàn quốc. Do đó nên đang giám sát HPAI cho các loài chim nuôi và hoang dã ở MA.

Tất cả gia cầm ở Massachusetts đều có nguy cơ tiếp xúc với HPAI.

Bảo đảm an toàn sinh học là điều cần thiết để bảo vệ đàn gia cầm và cơ sở của quý vị khỏi siêu vi.

Cúm gia cầm có thể ảnh hưởng đến các loài chim và động vật có vú hoang dã hoặc thuần hoá. Phần lớn các loài gia cầm, bao gồm gà, gà tây, gà lôi và các loài chim săn như chim trĩ, sẽ chết trong vòng vài ngày sau khi tiếp xúc với HPAI. Vịt hoang dã, vịt nuôi, và một số loài khác có thể bị nhiễm bệnh mà không hề có dấu hiệu gì. Gia cầm bị nhiễm HPAI do tiếp xúc với gia cầm đã bị nhiễm bệnh, phân hoặc lông của chúng. Đồng cỏ, sân, ao và thiết bị cũng dễ bị nhiễm siêu vi HPAI. Đã có người bị nhiễm siêu vi HPAI ở Hoa Kỳ, mặc dù phần lớn mọi người đã tiếp xúc đáng kể với gia cầm hoặc bò sữa bị nhiễm bệnh nhưng phần lớn các trường hợp bị nhiễm bệnh đều nhẹ. Con người cũng có thể vô tình làm lây lan chất liệu bị nhiễm HPAI khi tiếp xúc với gia cầm hoặc gia súc nuôi lấy sữa do sử dụng thiết bị, quần áo, giày dép và lốp xe bị nhiễm bệnh. Động vật có vú ăn xác chim chết bị nhiễm bệnh cũng có thể bị nhiễm bệnh. Bò sữa ở Texas được biết là đã bị nhiễm HAPI (H5N1) vào mùa xuân 2024 và chuyên chở gia súc làm lây lan siêu vi sang các tiểu bang khác. Thiết bị, xe cộ, và nhân sự dùng chung góp phần làm lây lan thêm. Gia cầm rất dễ bị nhiễm tất cả các biến thể của loại siêu vi này.

Thực hành an toàn sinh học có nghĩa là làm các bước cần thiết để giảm nguy cơ bệnh truyền nhiễm ra vào khỏi nông trang. Bước đầu tiên là tìm cách giảm nguy cơ lớn nhất nhiễm Cúm Gia Cầm cho đàn gia cầm hoặc nông trang của quý vị.

Giảm Nguy Cơ cho Đàn Gia Cầm

- **Ngăn không cho chim nuôi đến ao, suối và vùng đất ngập nước có các loài chim nước hoang dã thường lui tới là điều vô cùng quan trọng. Những khu vực đó là nguồn lây chung các bệnh truyền nhiễm ở đàn gia cầm tại New England. <u>Thả gia cầm "tự do" có nguy cơ tiếp xúc HPAI đáng kể. Hậu quả có thể làm chết người.</u>**

- Không cho chim trưởng thành vào đàn đã lập từ trước, trừ khi đã cách ly trong 30 ngày và/hoặc được thử nghiệm sạch bệnh. Xem những con chim trở về sau các buổi trình diễn như con mới vào đàn.
- Không nuôi chung các loài khác nhau (thí dụ: gà với gà tây hoặc chim nước).
- Không cho khách đến gần chuồng hoặc lồng nuôi. Không đến thăm các cơ sở gia cầm khác.
- Nhốt chim vào khu vực trong nhà (chuồng có mái che, mái kéo hoặc nhà phụ).
- Không san sẻ thiết bị, vật dụng hoặc xe cộ với những người nuôi chim khác.
- Dùng chậu rửa chân khử trùng trước khi vào chuồng hoặc các khu vực gia cầm khác.
- Chùi rửa và khử trùng tất cả các thiết bị, giày dép, quần áo và xe cộ trước khi vào khu vực chăn nuôi gia cầm.
- Chùi sạch bụi bẩn và phân khỏi bề mặt trước khi khử trùng. "Quý vị không thể chùi sạch bụi bẩn."
- Thực hành thể thức "cùng vào, cùng ra" khi thay đàn. Bỏ tất cả con đàn cũ và khử trùng chuồng trước khi nuôi đàn mới.
- Kiểm tra ký sinh trùng hàng tháng và chữa trị nếu cần thiết. Sử dụng khu vực phủi bụi để ngăn ngừa ký sinh trùng bên ngoài.
- Không cho côn trùng và động vật như thú nuôi, động vật gặm nhấm và động vật hoang dã, đặc biệt là chim hoang dã, đến chuồng gà và khi cho ăn.

Các Cách Giữ An Toàn Sinh Học Thông Thường

- Nuôi chim trong một môi trường an toàn.
- Bảo đảm người chăm sóc đều tuân hành tất cả các chương trình an toàn sinh học. Thực hiện các thể thức an toàn sinh học mỗi khi vào khu vực chăn nuôi gia cầm.
- Mặc quần áo và giày dép riêng biệt khi làm việc với đàn gia cầm.
- Dọn sạch thức ăn bị đổ và ngăn không cho chim hoang dã vào khu vực cho ăn và chăn nuôi gia cầm.
- Không cho ăn ngũ cốc đổ ra ở khu vực ngoài trời. Hãy bỏ đi!
- Không vào khu vực nuôi gia cầm hoặc chăm sóc gia cầm hoặc dung thiết bị sau khi đi săn, câu cá hoặc tiếp xúc với bất kỳ loài chim nào khác hoặc đến khu vực chim hoang dã thường lui tới.
- Không bao giờ mua giống từ những nguồn không rõ ràng như đấu giá hoặc các chợ chim sống khác.
- Chăm sóc theo thứ tự độ tuổi và sức khỏe – từ trẻ nhất đến già nhất. Tách riêng những con bị bệnh và chăm sóc sau cùng. Tốt nhất là nên có một người chăm sóc riêng những con bị bệnh.

Cách Phòng Ngừa cho Gia Cầm Thả Rông

Những người chăn nuôi gia cầm và chủ sở hữu nuôi chim ngoài trời hoặc không nhốt, nên tránh tiếp xúc với chim hoang dã, đặc biệt là chim nước và phân chim hoang dã.

- Tìm các khu vực có nguy cơ cao, bao gồm các vùng đất ngập nước dọc theo các đường bay di cư, các khu vực có chim nước hoang dã hoặc chim bờ biển tụ tập và các khu vực chăn nuôi gia cầm mật độ cao.
- Thực hiện cách phòng ngừa cho các khu vực có nguy cơ cao:
    - Nhốt chim trong nhà càng nhiều càng tốt.
    - Chuồng ngoài trời phải có mái che chắc chắn và lưới thép hoặc các mặt bên có lưới.
    - Cho tất cả các loại gia cầm không nhốt ăn và uống trong khu vực trong nhà.
    - Không để các con lạch, ao hồ và các nguồn nước mặt khác bị ô nhiễm phân chim hoang dã.
    - Lắp đặt và sử dụng bồn ngâm chân khử trùng trước khi vào chuồng hoặc các khu vực gia cầm khác. Đơn giản như dùng một cái xô có nắp đậy an toàn và một bàn chải cán dài để chà giày dép trước khi vào nhà.

Không nên nuôi chung chim với các loài động vật sản xuất khác!

Nếu đàn gia cầm của quý vị bị nhiễm HPAI, quý vị có thể không thể chuyên chở sữa hoặc các nông sản khác trừ khi gia cầm được nuôi riêng và quý vị có thực hiện cách giữ an toàn sinh học tại chỗ.

Theo Dõi Các Dấu Hiệu Bệnh

Điều quan trọng là phải biết các dấu hiệu cảnh giác bị các bệnh như cúm gia cầm. Chim bị HPAI sẽ sinh ra nhiều siêu vi hơn theo thời gian. Biết được sớm để ngăn ngừa lây lan bệnh. Tìm những dấu hiệu sau đây:

- Đàn gia cầm có nhiều con bị chết không rõ nguyên nhân, có hoặc không có triệu chứng
- Hắt hơi, thở hổn hển, ho và/hoặc chảy nước mũi
- Giảm lượng nước hoặc thức ăn tiêu thụ
- Tiêu chảy ra nước, phân màu xanh lá cây
- Không sống động hoặc im lặng bất thường
- Giảm sản lượng trứng, trứng mềm hoặc vỏ mỏng, không có hình dạng rõ ràng
- Sưng quanh mắt, cổ hoặc đầu
- Yếm, mào và chân đổi màu tím

Nếu có chim bị bệnh hoặc chết, xin liên lạc

MDAR MASSACHUSETTS DEPARTMENT OF AGRICULTURAL RESOURCES

617-626-1795

Nếu nghi ngờ bị cúm gia cầm

Đừng chờ đợi! Gọi ngay. Báo cáo gia cầm bị bệnh hoặc chết cho Ban Tài Nguyên Nông Nghiệp Massachusetts, Phân Ban Thú Y theo số 617-626-1795, hoặc dùng mẫu báo cáo trực tuyến này hoặc gọi cho USDA theo số 1-866-536-7593 Không dời bất kỳ loài chim nào ra vào nông trang.

Phải báo cáo chim hoang chết hàng loạt cho Ban Cá và Chim Cảnh, Phân Ban Thủy Sản và Động Vật Hoang Dã (MassWildlife) bằng mẫu trực tuyến tại mass.gov/reportbirds

Thông Tin Thêm

- An Toàn Sinh Học: Bảo Vệ Đàn Gia Cầm - USDA: https://healthybirds.aphis.usda.gov/
- An Toàn Sinh Học: Đại Học Iowa State (Iowa State University): https://poultrybiosecurity.org/
- Tìm Thông Tin HPAI Hiện Tại: USDA: https://www.aphis.usda.gov/aphis/ourfocus/animalhealth/animalhttps://www.aphis.usda.gov/aphis/ourfocus/animalhealth/animal-disease-information/avian/avian-influenza/2022-hpaidisease-information/avian/avian-influenza/2022-hpai
- Chính Sách Ứng Phó HPAI của USDA: https://www.aphis.usda.gov/aphis/ourfocus/animalhealth/emergencyhttps://www.aphis.usda.gov/aphis/ourfocus/animalhealth/emergency-management/hpai/fadprep-hpaimanagement/hpai/fadprep-hpai

Do Ban Tài Nguyên Nông Nghiệp Massachusetts biên soạn ngày 22 tháng Giêng, 2025 C. Sexton cho phép sử dụng hình ảnh.